

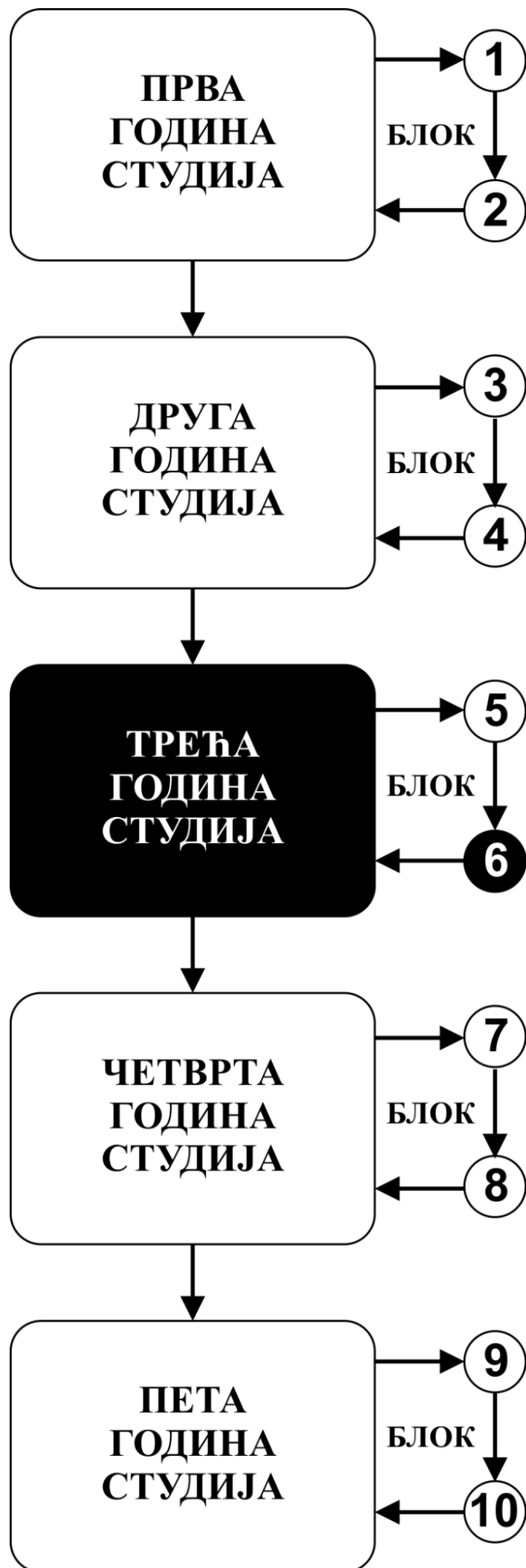

**ИНТЕГРИСАНЕ АКАДЕМСКЕ
СТУДИЈЕ СТОМАТОЛОГИЈЕ**

ТРЕЋА ГОДИНА СТУДИЈА

ШКОЛСКА 2025/2026.

ОРОФАЦИЈАЛНИ БОЛ

Предмет:

ОРОФАЦИЈАЛНИ БОЛ

Предмет се вреднује са 5 ЕСПБ. Недељно има 4 часа активне наставе (2 часа предавања и 2 часа рада у малој групи).

НАСТАВНИЦИ И САРАДНИЦИ:

РБ	Име и презиме	Email адреса	звање
1.	Србислав Пајић	nevus-ng@hotmail.com	Доцент
2.	Мирослав Васовић	miki_vasovic@yahoo.com	Ванредни професор
3.	Ранко Голијанин	prof.drranko.golijanin@gmail.com	Ванредни професор
4.	Милош Живић	zivicmilos5@gmail.com	Асистент
5.	Огњан Павловић	ognjan1993@gmail.com	Сарадник у настави

СТРУКТУРА ПРЕДМЕТА:

Модул	Назив модула	Недеља	Предавања недељно	Рад у малој групи недељно	Наставник-руководилац модула
1	Орофацијални бол 1	5	2	2	Доц. др Србислав Пајић
2	Орофацијални бол 2	5	2	2	Доц. др Србислав Пајић
3	Орофацијални бол 3	5	2	2	Доц. др Србислав Пајић
					$\Sigma 30+30=60$

ОЦЕЊИВАЊЕ:

Студент савладава предмет по модулима. Оцена је еквивалентна броју стечених поена (види табеле). Поени се стичу на два начина:

1. АКТИВНОСТ У ТОКУ НАСТАВЕ: На овај начин студент може да стекне до 30 поена и то тако што на посебном делу вежбе одговара на 2 испитна питања из те недеље наставе и у складу са показаним знањем стиче 0-2 поена.

2. ЗАВРШНИ ТЕСТОВИ ПО МОДУЛИМА: На овај начин студент може да стекне до 30 поена, а према приложеној табели.

3. ЗАВРШНИ ТЕСТ: Полагањем завршног теста који обухвата проверу знања из укупног градива које је обрађивано током семестра. На овај начин студент може да стекне до 40 поена.

Назив модула		МАКСИМАЛНО ПОЕНА			
		Активност у току наставе	Тестови по модулима	Завршни тест	Σ
1	Орофацијални бол 1	10	10		20
2	Орофацијални бол 2	10	10		20
3	Орофацијални бол 3	10	10		20
				40	60
Σ		30	30	40	100

Завршна оцена се формира на следећи начин:

Да би студент положио предмет мора да стекне минимум 55 поена и да положи све модуле.

Да би положио модул студент мора да:

1. стекне више од 50% поена на том модулу
2. стекне више од 50% поена предвиђених за активност у настави у сваком модулу
3. положи модулски тест, односно да има више од 50% тачних одговора.

број стечених поена	Оцена
0 - 50	5
51 - 60	6
61 - 70	7
71 - 80	8
81 - 90	9
91 - 100	10

ТЕСТОВИ ПО МОДУЛИМА

МОДУЛ 1.

ЗАВРШНИ ТЕСТ 0-10 ПОЕНА

**ОЦЕЊИВАЊЕ
ЗАВРШНОГ ТЕСТА**
Тест има 20 питања
Свако питање вреди 0,5 поена

МОДУЛ 2.

ЗАВРШНИ ТЕСТ 0-10 ПОЕНА

**ОЦЕЊИВАЊЕ
ЗАВРШНОГ ТЕСТА**
Тест има 20 питања
Свако питање вреди 0,5 поена

МОДУЛ 3.

ЗАВРШНИ ТЕСТ 0-10 ПОЕНА

**ОЦЕЊИВАЊЕ
ЗАВРШНОГ ТЕСТА**
Тест има 20 питања
Свако питање вреди 0,5 поена

ЛИТЕРАТУРА:

модул	Назив уџбеника	Аутори	Издавач	Библиотека
1	Орална хирургија	Тодоровић Љ. и сарадници	Наука, Београд 2002	Има
2	Патофизиолошки аспекти орофацијалног бола	Ценић-Милошевић Д.	Аутор, Београд 2002	Има
3	Максилофацијална хирургија	Пишчевић А, Гаврић М, Сјеробабин И	Драганић, Београд, 1997	Има
4	Анатомија човека: глава и врат	Јовановић С, Јеличић Н	Савремена администрација, Београд, 2005	Има
5	Анатомија централног нервног система	Илић А, Благоћић М, Малобабић С, Радоњић В, Простран М, Тошевски Ј	Савремена администрација, Београд, 2002.	Има
6	Основи гнатологије	Стошић-Синобад Д.	Савремена администрација, Београд	Има
7	Wall & Melzack's Textbook of pain	Група аутора	Elsevier Ltd, 5th edition	

Сва предавања налазе се на сајту Факултета медицинских наука: www.medf.kg.ac.rs

ПРОГРАМ:

ПРВИ МОДУЛ: ОРОФАЦИЈАЛНИ БОЛ 1

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 1 (ПРВА НЕДЕЉА):

НЕУРОАНАТОМИЈА ОРОФАЦИЈАЛНЕ РЕГИЈЕ

предавања 2 часа	вежбе 2 часа
<ul style="list-style-type: none"> Анатомске основе орофацијалног бола Инервација орофацијалне регије Путеви преноса бола Нервна ћелија, периферни нерви, нервни импулси	<ul style="list-style-type: none"> Инервација орофацијалне регије

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 2 (ДРУГА НЕДЕЉА):

ПАТОФИЗИОЛОГИЈА ОРОФАЦИЈАЛНОГ БОЛА

предавања 2 часа	вежбе 2 часа
<ul style="list-style-type: none"> Механизам настанка бола Модулација бола Периферна сензитизација Централна сензитизација Медијатори бола	<ul style="list-style-type: none"> Утврђивање патофизиолошких аспеката бола

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 3 (ТРЕЋА НЕДЕЉА):

ПОЈАМ БОЛА У ОРОФАЦИЈАЛНОЈ РЕГИЈИ

предавања 2 часа	вежбе 2 часа
<ul style="list-style-type: none"> Акутни, хронични и фантомски бол Методе дијагнозе бола Принципи терапије бола орофацијалне регије	<ul style="list-style-type: none"> Упознавање са методама дијагностике и терапије болних стања орофацијалне регије

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 4 (ЧЕТВРТА НЕДЕЉА):

БОЛ ЗУБА

предавања 2 часа	вежбе 2 часа
<ul style="list-style-type: none"> Денталгија (патофизиологија, клиничка слика, дијагноза, терапија) Пулпалгија (патофизиологија, клиничка слика, дијагноза, терапија)	<ul style="list-style-type: none"> Клиничка слика и терапија слика дентиналгија и пулпалгија

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 5 (ПЕТА НЕДЕЉА):

БОЛ ПАРОДОНТА И МЕКИХ ТКИВА

предавања 2 часа	вежбе 2 часа
<ul style="list-style-type: none"> Болна стања пародонта (патофизиологија, клиничка слика, дијагноза, терапија) Бол меких ткива Бол у вилицама	<ul style="list-style-type: none"> Клиничка слика и терапија акутних болних стања пародонта, меких ткива и бола у вилицама

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 6 (ШЕСТА НЕДЕЉА):

БОЛНА СТАЊА ОРОФАЦИЈАЛНЕ РЕГИЈЕ НАСТАЛА ДЕЛОВАЊЕМ ЛОКАЛНИХ ЕТИОЛОШКИХ ФАКТОРА

предавања 2 часа	вежбе 2 часа
<ul style="list-style-type: none"> Диференцијална дијагноза акутних болних стања орофацијалне регије<ol style="list-style-type: none"> 1) тумори 2) бол изазван јатрогеним фактором 3) инфекције 4) улцерације 5) траума 6) удаљени бол 7) симптоми системских болести	<ul style="list-style-type: none"> Клиничка слика и терапија акутних болних стања у орофацијалној регији

ДРУГИ МОДУЛ: ОРОФАЦИЈАЛНИ БОЛ 2

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 7 (СЕДМА НЕДЕЉА):

МИОФАСЦИЈАЛНИ (МИШИЋНИ) БОЛ

предавања 2 часа	вежбе 2 часа
<ul style="list-style-type: none"> Неуромускуларна координација Дефиниција и подела Фактори ризика Клиничка слика Методe дијагностике	<ul style="list-style-type: none"> Специфичности мастикаторне мускулатуре Клиничка слика миофасцијалног бола

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 8 (ОСМА НЕДЕЉА):

МИОФАСЦИЈАЛНИ (МИШИЋНИ) БОЛ - ТЕРАПИЈА

предавања 2 часа	вежбе 2 часа
<ul style="list-style-type: none"> Дијагноза, диференцијална дијагноза Терапија миофасцијалног бола	<ul style="list-style-type: none"> Дијагностика миофасцијалног бола Приказ терапије миофасцијалног бола

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 9 (ДЕВЕТА НЕДЕЉА):

БОЛНА ДИСФУНКЦИЈА ТЕМПОРОМАНДИБУЛАРНОГ ЗГЛОБА

предавања 2 часа	вежбе 2 часа
<ul style="list-style-type: none"> Дефиниција и подела (остеоартритис, реуматоидни артритис, синовитис, капсулитис) Фактори ризика Клиничка слика	<ul style="list-style-type: none"> Клиничка слика болне дисфункције темпоромандибуларног зглоба

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 10 (ДЕСЕТА НЕДЕЉА):

БОЛНА ДИСФУНКЦИЈА ТЕМПОРОМАНДИБУЛАРНОГ ЗГЛОБА - ТЕРАПИЈА

предавања 2 часа	вежбе 2 часа
<ul style="list-style-type: none"> Дијагноза и диференцијална дијагноза Терапија	<ul style="list-style-type: none"> Приказ терапије болне дисфункције темпоромандибуларног зглоба

ТРЕЋИ МОДУЛ: ОРОФАЦИЈАЛНИ БОЛ 3

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 11 (ДВАНАЕСТА НЕДЕЉА):

ИДИОПАТСКА ТРИГЕМИНАЛНА НЕУРАЛГИЈА (ИТН)

предавања 2 часа	вежбе 2 часа
<ul style="list-style-type: none"> Подела бола неурогеног порекла Дијагноза, диференцијална дијагноза Клиничка слика	<ul style="list-style-type: none"> Клиничка слика идиопатске тригеминалне неуралгије (ИТН)

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 12 (ТРИНАЕСТА НЕДЕЉА):

ИДИОПАТСКА ТРИГЕМИНАЛНА НЕУРАЛГИЈА (ИТН) - ТЕРАПИЈА

предавања 2 часа	вежбе 2 часа
<ul style="list-style-type: none"> Терапија ИТН	<ul style="list-style-type: none"> Терапија ИТН Примене локалне блокаде нерва у терапији ИТН

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 13 (ЧЕТРНАЕСТА НЕДЕЉА):

ОСТАЛИ ВИДОВИ НЕУРАЛГИЈА У ОРОФАЦИЈАЛНОЈ РЕГИЈИ

предавања 2 часа	вежбе 2 часа
<ul style="list-style-type: none"> Неуралгије осталих кранијалних нерава Секундарне неуралгије Херпетичка и постхерпетичка неуралгија	<ul style="list-style-type: none"> Клиничка слика и терапија различитих видова неуралгија у орофацијалној регији

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 14 (ЈЕДАНАЕСТА НЕДЕЉА):

ПСИХОГЕНИ БОЛ

предавања 2 часа	вежбе 2 часа
<ul style="list-style-type: none"> Дефиниција и подела, клиничка слика, терапија Атипични фацијални бол Атипична одонталгија Синдром "горећих уста"	<ul style="list-style-type: none"> Клиничка слика и терапија психогених болова

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 15 (ПЕТНАЕСТА НЕДЕЉА):

НЕУРОВАСКУЛАРНИ БОЛ

предавања 2 часа	вежбе 2 часа
<ul style="list-style-type: none"> Подела "Кластер" главобоља Темпорални артритис Мигрена Тензионе главобоље	<ul style="list-style-type: none"> Дијагноза и терапија бола неуроваскуларног порекла у орофацијалној регији

РАСПОРЕД ПРЕДАВАЊА

**ЗАВОД ЗА СТОМАТОЛОГИЈУ
САЛА 2**

ПЕТАК

15:00 - 16:30

РАСПОРЕД ВЕЖБИ

ЧЕТВРТАК

ЗЗС САЛА 1 (ФАНТОМ САЛА)

I - IV група

12:00-12:45

I група

12:45-13:30

II група

[Распоред наставе](#)

РАСПОРЕД НАСТАВЕ ЗА ПРЕДМЕТ ОРОФАЦИЈАЛНИ БОЛ

модул	недеља	тип	назив методске јединице	Наставник
1	1	П	Неуроанатомија орофацијалне регије	Доц. др Србислав Пајић
1	1	В	Инервација орофацијалне регије. Пuteви преноса бола.	Доц. др Србислав Пајић Асист. др Милош Живић Др Огњан Павловић
		В	Испитивање студената	Доц. др Србислав Пајић
1	2	П	Патофизиологија орофацијалног бола	Проф. др Мирослав Васовић
1	2	В	Патофизиологија орофацијалног бола	Проф. др Мирослав Васовић Асист. др Милош Живић Др Огњан Павловић
		В	Испитивање студената	Проф. др Мирослав Васовић
1	3	П	Класификација бола у орофацијалној регији. Методе дијагнозе бола. Принципи терапије бола орофацијалне регије	Проф. др Ранко Голијанин
1	3	В	Упознавање са методама дијагностике и терапије болних стања орофацијалне регије	Проф. др Ранко Голијанин Асист. др Милош Живић Др Огњан Павловић
		В	Испитивање студената	Проф. др Ранко Голијанин
1	4	П	Денталгија (патофизиологија, клиничка слика, дијагноза, терапија), Пулпалгија (патофизиологија, клиничка слика, дијагноза, терапија)	Проф. др Мирослав Васовић
1	4	В	Клиничка слика и терапија слика дентиналгија и пулпалгија	Проф. др Мирослав Васовић Асист. др Милош Живић Др Огњан Павловић
		В	Испитивање студената	Проф. др Мирослав Васовић

РАСПОРЕД НАСТАВЕ ЗА ПРЕДМЕТ ОРОФАЦИЈАЛНИ БОЛ

модул	недеља	тип	назив методске јединице	Наставник
1	5	П	Болна стања пародонта (патофизиологија, клиничка сли-ка, дијагноза, терапија). Бол меких ткива. Бол у вилицама	Проф. др Ранко Голијанин
1	5	В	Клиничка слика болних стања пародонта, меких ткива и вилица	Проф. др Ранко Голијанин Асист. др Милош Живић Др Огњан Павловић
		В	Испитивање студената	Проф. др Ранко Голијанин
1	6	П	Диференцијална дијагноза акутних болних стања орофацијалне регије	Доц. др Србислав Пајић
1	6	В	Клиничка слика акутних болних стања орофацијалне регије	Доц. др Србислав Пајић Асист. др Милош Живић Др Огњан Павловић
		В	Испитивање студената	Доц. др Србислав Пајић
2	7	П	Болна дисфункција темпоромандибуларног зглоба	Доц. др Србислав Пајић
2	7	В	Функционална анатомија темпоромандибуларног зглоба Етиологија дисфункције ТМЗ	Доц. др Србислав Пајић Асист. др Милош Живић Др Огњан Павловић
		В	Испитивање студената	Доц. др Србислав Пајић
		ЗТМ	ЗАВРШНИ ТЕСТ МОДУЛА 1	
2	8	П	Болна дисфункција темпоромандибуларног зглоба - терапија	Доц. др Србислав Пајић
2	8	В	Приказ терапије болне дисфункције темпоромандибуларног зглоба	Доц. др Србислав Пајић Асист. др Милош Живић Др Огњан Павловић

РАСПОРЕД НАСТАВЕ ЗА ПРЕДМЕТ ОРОФАЦИЈАЛНИ БОЛ

модул	недеља	тип	назив методске јединице	Наставник
		В	Испитивање студената	Доц. др Србислав Пајић
2	9	П	Миофасцијални (мишићни бол)	Проф. др Мирослав Васовић
2	9	В	Специфичности мастикаторне мускулатуре Клиничка слика миофасцијалног бола	Проф. др Мирослав Васовић Асист. др Милош Живић Др Огњан Павловић
2	9	В	Испитивање студената	Проф. др Мирослав Васовић
2	10	П	Терапија миофасцијалног бола	Доц. др Србислав Пајић
2	10	В	Терапија миофасцијалног бола	Доц. др Србислав Пајић Асист. др Милош Живић Др Огњан Павловић
2	10	В	Испитивање студената	Доц. др Србислав Пајић
3	11	П	Идиопатска тригеминална неуралгија (ИТН)	Доц. др Србислав Пајић
3	11	В	Клиничка слика идиопатске тригеминалне неуралгије (ИТН)	Доц. др Србислав Пајић Асист. др Милош Живић Др Огњан Павловић
3	11	В	Испитивање студената	Доц. др Србислав Пајић
		ЗТМ	ЗАВРШНИ ТЕСТ МОДУЛА 2	
3	12	П	Идиопатска тригеминална неуралгија (ИТН) – терапија	Доц. др Србислав Пајић
3	12	В	Идиопатска тригеминална неуралгија (ИТН) – терапија	Доц. др Србислав Пајић Асист. др Милош Живић Др Огњан Павловић

РАСПОРЕД НАСТАВЕ ЗА ПРЕДМЕТ ОРОФАЦИЈАЛНИ БОЛ

модул	недеља	тип	назив методске јединице	Наставник
3	12	В	Испитивање студената	Доц. др Србислав Пајић
3	13	П	Остали видови неуралгија у орофацијалној регији	Доц. др Србислав Пајић
3	13	В	Клиничка слика и терапија различитих видова неуралгија у орофацијалној регији	Доц. др Србислав Пајић Асист. др Милош Живић Др Огњан Павловић
3	13	В	Испитивање студената	Доц. др Србислав Пајић
3	14	П	Психогени бол	Проф. др Ранко Голијанин
3	14	В	Клиничка слика и терапија психогених болова	Проф. др Ранко Голијанин Асист. др Милош Живић Др Огњан Павловић
3	14	В	Испитивање студената	Проф. др Ранко Голијанин
3	15	П	Неуроваскуларни бол	Доц. др Србислав Пајић
3	15	В	Дијагноза и терапија бола неуроваскуларног порекла у орофацијалној регији	Доц. др Србислав Пајић Асист. др Милош Живић Др Огњан Павловић
3	15	В	Испитивање студената	Доц. др Србислав Пајић
		ЗТМ	ЗАВРШНИ ТЕСТ МОДУЛА 3	
		И	ИСПИТ (јунски рок)	